

Liturgický program

PONDELOK 30. január

Traja svätí svätitelia, Bazil Veľký, Gregor Teológ, Ján Zlatoústy
2 Pt 1,20 – 2,9, zač. 66; Mk 13, 9 – 13, zač. 59; (HS: 358; PZ: 335)
07.30 na úmysel darcu

UTOROK 31. január

Divoťvorcovia a nezištníci Kýros a Ján
2 Pt 2,9 – 22, zač. 67; Mk 13, 14 – 23, zač. 60; (HS: 155; PZ: 109)
17.30 + Anton Fecko (ročná s panychí-dou)

STREDA 1. február

Mučeník Tyfón. Predprazdenstvo Stretnutia Pána
2 Pt 3, 1 – 18, zač. 68; Mk 13, 24 – 31, zač. 61; (HS: 359; PZ: 337)
17.30 + z rodiny Borošovej a Štofánovej

ŠTVRTOK 2. február

Stretnutia Pána Boha a Spasiteľa Ježiša Krista. Požehnanie sviec. Myrovanie
Hebr 7, 7 – 17, zač. 316; Lk 2, 22 – 40, zač. 7; (HS: 360; PZ: 338)
17.30 za zdravie a požehnanie Zuzany, Tadeáša a Martina

PIATOK 3. február

Spravodlivý Simeon Bohopríjemca a prorokňa Anna. Voľnica
Hebr 9, 11 – 14, zač. 321b; Lk 2, 25 – 38, zač. 8; (HS: 360; PZ: 338)
17.30 za zdravie a požehnanie členov Ružencového bratstva

SOBOTA 4. február

Prepodobný Izidor Peluzijský
2 Tim 3, 1 – 9, zač. 295; Lk 20, 45b – 47, 21, 1 – 4, zač. 103; (HS: 360; PZ: 338)
07.30 + Hedviga, Ondrej, Mikuláš, Helena

NEDEĽA 5. február

Nedeľa – o Márnotratnom synovi
1 Kor 6, 12 – 20, zač. 135; Lk 15, 11 – 32, zač. 79; (HS: 144; 360; PZ: 97; 338)
Hlas 2.; **8.00 hod.**

PONDELOK 6. február

Prepodobný Bukol
1 Jn 2, 18 – 3, 10, zač. 71; Mk 11, 1 – 11, zač. 49; (HS: 360; PZ: 338)
07.30 za uzdravenie Klausa

UTOROK 7. február

Biskup Partenios
1 Jn 3, 10b – 20, zač. 72; Mk 14, 10 – 42, zač. 64; (HS: 360; PZ: 338)
17.30 za zdravie a požehnanie Margity a Márie

STREDA 8. február

Veľkomučeník Teodor Stratilát
1 Jn 3, 21 – 4, 6, zač. 73; Mk 14, 43 – 15, 1, zač. 65; (HS: 360; PZ: 338)
17.30 + Martin Timko

ŠTVRTOK 9. február

Zakončenie sviatku Stretnutia Pána. Mučeník Nikefor
1 Jn 4, 20 – 5, 21, zač. 74; Mk 15, 1 – 15, zač. 66; (HS: 360; PZ: 338)
17.30 + Jozef Lech

PIATOK 10. február

Mučeník Charalampés
2 Jn, 1, 1 – 13, zač. 75; Mk 15, 22. 25. 33 – 41, zač. 68; (HS: 159; PZ: 114)
17.30 + Jozef Bartko

SOBOTA 11. február

Mäsopôstna sobota – prvá zádušná. Hieromučeník Blažej
1 Kor 10, 23 – 28, zač. 146; Lk 21, 8 – 9, 25 – 27. 33 – 36, zač. 105; (HS: 162; PZ: 116)
07.00 za + zapísaných v Knihe hramôt

NEDEĽA 12. február

Mäsopôstna nedeľa – o Kristovom súde
1 Kor 8, 8 – 9, 2, zač. 140; Mt 25, 31 – 46, zač. 106; (HS: 145, 203; PZ: 99, 165)
Hlas 3.; **11.00 hod.**

FARSKÝ HLÁSNÍK

Farnosť Narodenia Presvätej Bohorodičky v Ľubovci **01/2023**

Pohľad do srdca

Lk 18, 10 – 14

Schyluje sa k pôstu – vravia nedele, ktoré teraz po sebe nasledujú a sú nazvané podľa evanjeliového čítania. Prvou v poradí bola Nedeľa o Zachejovi. Druhá, dnešná nedeľa sa hrdí názvom rovnakým ako aj podobenstvo, ktoré sme čítali – O mýtnikovi a farizejovi. Aj keď je rozsah podobenstva útlý, má len štyri verše, obsah ho mnohonásobne prekonáva.

Ježiš nám v cez podobenstvo dáva možnosť nahliadnuť do srdca a mysle dvoch modliacich sa ľudí. Svojím spôsobom nám všetkým odhaľuje to, čo zvyčajne vidí iba Boh sám. Začne modlitbou farizeja: „Bože ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: vydierači, nespravodlivci, cudzoložníci, alebo aj ako tento mýtnik.“ To je optika jedného konkrétneho človeka. Spôsob, ako sa pozerá na iných. Farizej vidí ľudí okolo seba ako klamárov, podvodníkov a hriešnikov. A tak je teraz na mieste pýtať sa: Ty za akých pokladáš všetkých tých ľudí, ktorých stretávaš alebo medzi ktorými žiješ? Ako sa ty pozeráš na ľudí okolo seba? Podelím sa s vami o svoju čerstvú skúsenosť. V sobotu som bol na d'akovnej slávnosti pri príležitosti 15. výročia povýšenia Prešovskej archieparchie na metropoliu v katedrál-nom chráme. Keďže ešte bolo trochu času pred začiatkom liturgie, jeden spolubrat a priateľ ma poprosil o svätú spoveď. Po vyznaní hriechov mu hovorím: „Pozri sa, zajtra je Nedeľa mýtnika a farizeja. Obidvaja budeme čítať podobenstvo o modlitbe, tak sa ako skutok poká-nia pomodli tridsaťkrát modlitbu toho mýtnika z podobenstva. „Bože, buď milostivý mne hriešnemu.“ Ale skús túto vetu zakaždým povedať naozaj s pokorou, akú mal mýtnik.“ Spolubrat oľutoval hriechy, ja som sa pomodlil modlitbu rozhršenia, on sa otočil smerom k oltáru a začal sa modliť. Prešla krátka chvíľa a dovnútra už vstupoval slávnostný sprie-vod. Kríž, sviece, miništranti, diakoni, kňazi s hodnosťami, vikári, biskupi, na konci hlavný slúžiteľ. A vtedy sa to začalo. Pozerám sa na jedného a myslím si: Ten sa tu čo tak predváža. Pozriem na druhého: Ten kde sa pchá dopredu. Na ďalšieho: čo mu tak rolák trčí spod rúcha. Pomaly na každom spolubratovi, na ktorého som sa pozrel, som našiel nejakú chybu. Jednoducho, som sa prichytil pri neskutočných súdoch. Vtedy som sa spamätal a hovorím si, že to snáď ani nie je možné. Pred chvíľou som spovedal brata a hovoril som mu o pokornej modlitbe a ja tu teraz stojím a súdim jedna radosť. Ale bol som veľmi vďačný Bohu, že mi pomohol tak skoro sa spamätať, a zároveň mi ukázal, že nie som o nič lepší od farizeja v podobenstve.

Navonok nebolo nič vidno. Z môjho vnútra nikto z ľudí nič nevidel a keby som to teraz nepovedal, ani vy by ste o ničom nevedeli. Ale Boh to videl. A jeho nezaujímá, ako vyzerajú veci navonok, pretože on vidí všetko to, čo sa odohráva v našom vnútri. Boh sa pozerá a zaujíma ho nielen to, čo robíš, ale hlavne to, prečo to robíš. Jeho zaujímajú naše pohnútky. Ľudia vidia tvoj i môj dobrý skutok, ale Boh vidí aj to, prečo si ho urobil. Ci to bolo zo zvyku, či to robím len svoju povinnosť, či sa chcem predvádzať, či si chcem u niekoho vylepšiť pozíciu, alebo či to bol skutok lásky.

Nech dnešné krátke podobenstvo prinesie veľa požehnaní každému z nás. Nech nám pomáha hľadiť na iných bez vnútornej pýchy a súdov. A ak zlyháme, nech nám poslúži modlitbou mýtnika: „Bože, buď milostivý mne hriešnemu!“

otec Marek

Oznamy

► **Sviatok Stretnutia Pána.** Vo štvrtok 2. februára je sviatok *Stritenija* – Stretnutia Pána. Svätá liturgia bude v Ľubovci vo zvyčajnom čase o 17.30 h. Pred liturgiou bude požehnanie hromničných sviec a po nej myrovanie.

► **Prvopiatkový týždeň.** Týždeň, ktorý je pred nami, je prvopiatkový. Vo farnosti budem spovedať tak ako zvyčajne. V piatok 3. februára dopoludnia od 08.15 h chorých a popoludní budem od 16.00 h spovedať v chráme. Počas dňa bude chrám otvorený k celodennej Eucharistickej poklone. V tento piatok je zároveň voľnica.

► **Misijné zrnko.** V sobotu 4. februára bude o 10.00 h na fare stretnutie detí Misijného zrnka.

► **Sv. liturgie v nedeľu 5. februára:** 08.00 Ľubovec; 08.00 Janov; 09.30 Ruské Pekl'any. V túto nedeľu bude pri všetkých liturgiách zbierka na Podporný fond arcibiskupstva, teda na pomoc slabším farnostiam. Sväte liturgie na filiálkach budú zastupované, pretože budem na odpustovej slávnosti v Malcove.

► **Zádušné soboty.** Sobota 11. februára je prvá zádušná sobota v tomto roku. Svätá liturgia za zosnulých zapísaných v Knihe hramôt spolu s panychídou bude ráno o 7.00 h. Každý, kto si chce obnoviť hramoty na tento rok, môže tak urobiť v priebehu týždňa v sakristii u cerkovníčky p. Rusinkovej.

► **Sv. liturgie v nedeľu 12. februára:** 08.00 Ruské Pekl'any; 09.30 Janov; 11.00 Ľubovec

Prepodobný Partenios, lampsacký biskup (7. február)

Narodil sa okolo roka 240 v Melitopolise v maloázijskej provincii Mýsia ako syn diakona Christofora. Význam jeho mena v gréčtine znamená panenský. Hoci nemal takmer nijaké vzdelanie, vyznal sa vo Svätom písme a viedol hlboký duchovný život. Rád lovil ryby, aby ich potom predal a peniaze rozdal chudobným. V osemnástich rokoch začal z Božej milosti vzývaním mena Ježiša Krista oslobodzovať ľudí od démonov a robiť viaceré divy, takže sa dost rýchlo stal všeobecne známym. Preto si ho predvolal melitopolský biskup Filip. Keď zistil, že chýr je pravdivý, poskytol Parteniovi potrebné vzdelanie a udelil mu kňazskú vysviacku. Aj v novom postavení pokračoval Partenios v konaní divov. Keď sa o tom dozvedel Achilleios, arcibiskup mesta Kyzikos, pozval Partenia k sebe a vysvätil ho za biskupa pre Lampsakos. V tom čase bolo mesto takmer úplne pohanské, no vďaka Parteniovi sa situácia rýchlo menila, a napokon prakticky všetci obyvatelia zanechali modlárstvo. Vtedy Partenios navštívil cisára, svätého Konštantína Veľkého, a získal od neho písomné povolenie na zbúranie pohanských oboetísk a prostriedky na výstavbu kresťanských chrámov. Po návrate do Lampsaka dal vztýčiť uprostred mesta veľkolepú katedrálu, pričom vlastnými rukami pomáhal pri jej výstavbe. Vtedy jedinou modlitbou vzkriesil z mŕtvych Eutycha, ktorého počas stavebných prác prešiel voz ťahaný volmi a rozdrvil mu takmer všetky kosti. Keď to ľudia videli, začali k Parteniovi prinášať svojich telesne i duševne chorých a biskup všetkých uzdravil. Partenios zomrel 7. februára 318 v Lampsaku, kde ho biskupi susedných miest pochovali s mimoriadnou úctou.

Liturgické pravidlá

Na ostatnom kňazskom dni v Ľutine vладыka Peter Rusnák predstavil návrat k niektorým liturgickým pravidlám, ktoré boli v doteraz našom obrade dišpenzované a vynechávali sa. Najprv sa začali v našich farnostiach dopĺňať tie, ktoré sa týkajú priebehu svätej liturgie. Ďalšie pravidlá, a teda aj zmeny sa dotýkajú období, ktoré je pred nami, a to je Veľký pôst. Počas Veľkého pôstu sú pre východný obrad charakteristické takzvané aliturgické dni – keď sa neslávi svätá liturgia. Pre lepšie pochopenie tejto tradície je pripravených niekoľko katechéz.

Drahí bratia a sestry, dnes nám Cirkev prináša Podobenstvo o mánotratnom synovi. Príbeh, ktorý ukazuje, že pokánie nie je iba vymenovaním hriechov alebo uznaním viny, ale je predovšetkým návratom k Otcovi, od ktorého sme hriechom odcudzení. Tento návrat však musí sprevádzať túžba vrátiť sa, znova získať to, čo som stratil – otcov dom a jeho prítomnosť.

V utierni Nedele mánotratného syna sa spieva 137. žalm (Na riekach babylonských), ktorý je žalmom písaným vo vyhnanstve. V ňom si Izraeliti počas babylonského zajatia spomínajú na Sion, žiaľa a plačú za Jeruzalemom, za domovom, za slobodou. Žalm osvetľuje zmysel dnešnej nedele, lebo odlúčenie od Boha, ktoré nastáva cez hriech, vovádza človeka do smútku a žiaľu za stavom úplného naplnenia Kristovým duchom. Stavom, ktorý zodpovedá krstnej milosti, ktorú vyjadruje apoštol Pavol: „Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrť, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom [...] Tak zmýšľajte o sebe aj vy: že ste mŕtvi hriechu a žijete Bohu v Kristovi Ježišovi“ (Rim 6, 4.11). Ide teda o život v Kristovi. Neexistuje iná cesta, iba Ježiš Kristus. Ten, ktorý je Baránkom Božím, ktorý sa „láme a rozdeľuje“. Láme sa a nedelí, ustavične sa požíva a prijímajúcich posväcuje“ (Liturgia sv. Jána Zlatoústeho). Práve liturgia vo východnom obrade predstavuje slávnosť, Baránkovu hostinu. Liturgia vyťahuje človeka z všednosti a vovádza človeka do sféry neba. Totiž vždy, keď slávime eucharistiu, vystupujeme tam, kam vystúpil Kristus, aby sme mohli jesť a piť pri jeho stole. Eucharistia je stále tým istým príchodom a prítomnosťou, tou istou radosťou a „planutím srdca“, tým istým rozum prevyšujúcim a zároveň absolútnym poznaním, že vzkriesený Pán sa dáva poznať „v lámaní chleba“. A táto radosť bola taká veľká, že pre prvotnú Cirkev deň, keď sa konala eucharistia, nebol iba jedným z dní, ale bol Pánovým dňom – dňom mimo času. Na Tajomnej večeri samotný Kristus povedal svojim učeníkom, že im prisľúbil nebeské kráľovstvo, aby mohli „jesť a piť pri jeho stole v jeho kráľovstve“. Eucharistia je účasťou na nebeskom kráľovstve, ktoré je radosťou a pokojom v Svätom Duchu. Prijímanie je „pokrmom nesmrteľnosti“, „nebeským chlebom“ a pristúpenie k Svätému stolu je skutočným vystúpením na nebo. Eucharistia je teda sviatkom Cirkvi.

Spomedzi všetkých liturgických pravidiel, ktoré sa vo východnom obrade vzťahujú na Veľký pôst, je jedno zvlášť dôležité a javí sa ako kľúč k objasneniu jeho liturgickej tradície. Je to pravidlo, ktoré nedovoľuje slávenie božskej liturgie v priebehu obvyčajných dní Veľkého pôstu. Pravidlo hovorí, že sa božská liturgia nemôže slúžiť v priebehu Veľkého pôstu od pondelka do piatka, s jedinou výnimkou, a to ak sviatok Zvestovania Presvätej Bohorodičky pripadne na jeden z týchto dní. Predsa len, na stredy a piatky je predpísaná zvláštna večerná bohoslužba, ktorá je spojená s prijímaním a nazýva sa liturgia vopred posvätených darov.

Význam tohto pravidla bol natoľko zabudnutý, že v mnohých farnostiach sa toto pravidlo nedodržiava. Ale aj tam, kde sa toto pravidlo dodržiava, niet často snahy preniknúť za formálne stotožnenie sa s predpismi a pochopiť ich duchovný význam, hlbokú logiku Veľkého pôstu. Keďže eucharistia (liturgické slávenie) je sviatkom Cirkvi – nebeskou hostinou, ukazuje sa tu jeden základný liturgický princíp: nezlučiteľnosť slávenia Eucharistie s postením, ktoré má kajúci charakter. Tu na seba naráža slávenie a kajanie sa.

(Pokračovanie na budúce)